

In vorige bijdrage zagen we BULCKE als grafisch ontwerper in dienst van het Kursaal te Oostende. BULCKE deed wel meer grafische opdrachten voor de Kursaal-directie. Zo kennen we van hem diploma's voor het "Festival Permanent 1906" waarvan een exemplaar bewaard wordt in de verzamelingen van "De Plate". Op het diploma zien we rechts de dokken en de De Smet de Naeyerbrug. Midden de stad Oostende (maagd met stedekroon) met in de ene hand een lier en in de andere hand een palmtak. Links een gezicht op de westgevels van Kursaal III.

Onderaan links is er een putto met het wapenschild van België ; onderaan rechts is er nog eentje nu met het wapenschild van de stad Oostende.

Van een jaar later dateert het diploma "Kursaal d'Ostende. Concours de chapeaux 31 août 1907".

Bovenaan in het midden van het diploma prijkt een omlauwerd medaillon waarin een dameshoofdje met extravagant hoofddeksel op prijkt. Vergulde sierstaven, rozen, lauwerkranen completeren het geheel. Ook van deze affiche bezit "De Plate" het exemplaar, afkomstig uit BULCKE's eigen verzamelingen. (1)

Keren we nu terug naar 1905 : naar het "Salon des Beaux-Arts d'Ostende 1905" (Kursaal, juli-september 1905) stuurde Emile een "Rêverie" en een "Printemps". Dat laatste was het ontwerp voor een decoratief paneel.

De catalogus van die tentoonstelling vermeldde Rogierlaan 28 als BULCKE's adres. In de zomer van 1907 stelde hij tentoon in het Hôtel Continental, samen met Vital KEULLER (2).

Uit 1908 dateert een foto die ons BULCKE en Geo DAVELUY toont als juryleden van een "Concours de Bébés" in het Kursaal. Bij hen troont BULCKE's dochttertje DINAH op een stoel (Verz. De Plate). Naar het Salon 1908 in het Kursaal stuurde BULCKE een portret dat door de kritiek weliswaar wellicht in de smaak van de opdrachtgever, maar meteen ook goedkoop-commercieël gevonden werd (3).

En daarmee raken we meteen het tere punt aan in het werk van BULCKE : zijn portretten. Hij moet er wellicht een duizendtal geschilderd hebben. Allemaal op bestelling natuurlijk. Technisch zijn ze zeer knap uitgevoerd, de gelijkenis zonder twijfel steeds treffend. Maar er steekt niets achter. Zijn portretten zijn louter techniek, geen menselijkheid, geen karakterweergave.

De oorlogsjaren 1914-1918 zullen voor BULCKE net als voor iedereen een ellendige tijd geweest zijn. We zijn vooralsnog slecht gedocumenteerd over BULCKE's activiteiten tijdens deze 4 sombere jaren. We kennen wel het uit 1916 daterende monumentaal ingelijste portret van Dinah BULCKE als Cleopatra. BULCKE voegde er een opschrift aan toe :

"De Cléopâtre elle est entichée
L'Antiquité haute sa pensée"

We zien zijn dochttertje Dinah in een pseudo-Egyptisch gewaad en dito decorum. Voor haar dood in 1918 begon BULCKE al duidelijk met de ongezonde verafgoding van zijn tot wonderkindje opgekweekt dochttertje.

Twee andere portretten uit hetzelfde jaar 1916 tonen anderzijds dat BULCKE nog niet de zwaarmoedige figuur was die hij later worden zou. Het zijn namelijk twee karikatuur-portretten van Mevrouw BULCKE en van hemzelf. Vooral BULCKE's gechargeerde zelfportret met het grote hoofd op de kleine romp is kostelijk. De opschriften op de verfpotten die het tafereel stofferen ("Ton clair", "Rouge pour signature", "Bleu pour fonds") en het bandje "Professeur" rond BULCKE's arm zijn even zoveel knipoogjes naar de begrijpende toeschouwer.

Vermelden we dat beide karikatuur-portretten en het portret van Dinah-Cleopatra in bezit zijn van onze kring.

Dan is er nog het tryptiekje "Een uitstapje tijdens de Oorlog. Dinah en haar moeder" uit 1917. Drie tafereeltjes waarop BULCKE vrouw en kind penseelde op wandel met de picknickmand, picknickend en 's avonds op weg naar huis met veldbloemen in de arm. Een tafereel vol zorgeloos geluk.

In de archieven van De Plate berusten nog enige fotografische reproducties van BULCKE-schilderijen die tijdens de oorlog ontstonden : een rond damesportret uit 1914, een ovaal portret van een lezende dame bij een venster uit 1916 en een portret van ene Jean-Paul 6 1/2 jaar oud uit 1915.

BULCKE's tragedie begon in 1918 toen zijn zo geliefde Dinah kwam te sterven. Van dan af was BULCKE een getekend man. Meteen trok hij alle registers open van de ziekelijke afgoderij van zijn dochtertje : In zijn romantische geest namen de talenten van het dode meisje bovenmaatse proporties aan. Dinah's graf te Schaarbeek werd een sentimenteel monument in een mengeling van Art-Nouveau en suikertaartstijl, met portretmedaillon en pseudo-filosofisch opschrift.

In 1919 penseelde BULCKE een rond olieverfje : "Dinah. 13 1/2 ans. Vision éternelle". Een speciale herinneringspenning "Dinah BULCKE" en een geïllustreerd herdenkingsalbum volgden in latere jaren. Dit album is een van de zieligste drukwerken die wij kennen : Op de kaft prijkt een montage met 8 portretten van Dinah. De schrijfster Gabrielle REMY, lerares van Dinah, schreef een inleiding. Daarna volgden een reeks schoolopstellen en gedichten van Dinah, aangevuld met talrijke foto's van haar studiewerkjes : tekeningen naar het plaaster, bloemstukjes... (4)

Eveneens te zien in de optiek van Dinah's afsterven is het hypersentimentele schilderij "La barque de la vie" : een bootje met als boegbeeld een geblinddoekt vrouwenhoofd, vaart, begeleidvzan een zwaan het water af. Op de boot staat Dinah. Nimfen met attributen der schone kunsten omzwerven de bark, evenals de dood met zijn ongenadige zeis... Een werk dat niet zou misstaan op een tentoonstelling over symbolistische schilderkunst.

(1) CIRCE : Le grand concours de chapeaux, in La Saison d'Ostende, 30, 66, 3 september 1907.

(2) La Saison d'Ostende, 4 juli 1907.

(3) M.D.V., Le Salon du Kursaal, in La Saison d'Ostende, 8 september 1909.

(4) Verschenen in 1936 en herdrukt in 1959.

(wordt voortgezet)

Norbert HOSTYN

VEILINGPRIJZEN

Op 12 mei had te Brussel een grote veiling plaats van waardevolle boeken. Uit die veiling hebben we genoteerd :

Philippe FLEMING : Oostende vermaerde gheweldighe lanckduyrighe Belegeringhe (1621)

29.000 F.

STROOBANT : Monuments et vues d'Ostende d'après nature et lithographies (1847)

25.000 F.

Henrick van HAESTENS : De bloedige ende strenge Belegeringhe der Stadt Oostende in Vlaenderen (1613)

27.000 F.

Op al die prijzen moet men nog 25 % toeslag bijrekenen.

O. V.